

De vaste commissie voor Financiën heeft op 22 januari 2015 een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd aan de Minister van Financiën over zijn brief van 16 december 2014 over kostenkaders DNB en AFM 2015 (Kamerstuk 33 957, nr. 16).

De voorzitter van de commissie,
Duisenberg

De griffier van de commissie,
Berck

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de Kostenkaders DNB en AFM 2015. Bij de Wet bekostiging financieel toezicht (Wbft) in 2014 hebben de leden van de VVD-fractie al duidelijk aangegeven dat de ongebreidelde groei van de toezichtkosten in de financiële sector moet worden beteugeld. Daarom hebben de leden van de VVD-fractie nog een aantal vragen over de Kostenkaders van DNB en AFM in 2015.

De leden van de VVD-fractie lezen dat DNB in verband met nieuwe werkzaamheden in het kader van Single Supervisory Mechanisme (SSM) in 2015 € 8 miljoen extra nodig heeft voor toezichttaken. De leden van de fractie van de VVD zijn content te lezen dat DNB zelf heeft aangegeven te kunnen herprioriteren tussen taken en doelgroepen en daardoor zelf € 3 miljoen kan opvangen. De leden van de VVD-fractie vinden het belangrijk dat bij nieuwe toezichttaken eerst gekeken wordt waar elders bezuinigd kan worden, er efficiënter gewerkt kan worden en kosten kunnen worden verminderd. Wat zouden de gevolgen zijn als DNB de resterende € 5 miljoen in 2015 ook zelf zou moeten opvangen?

DNB krijgt een aantal nieuwe taken in 2015 (zoals opgenomen op pagina 6 van de brief van DNB) die DNB opvangt in het huidige kader. Wat wordt bedoeld met het opvangen in het huidige kader? Uit de bijlage lijkt te volgen dat dit niet leidt tot extra toezichtkosten voor de sector. De leden van de VVD-fractie zouden dit positief vinden. Klopt dit?

De Minister acht een eenmalige ophoging van het kostenkader voor DNB met € 5 miljoen onvermijdelijk. In hoeverre gaat het hier echt om een eenmalige ophoging of betreft het hier straks toch gewoon een structurele ophoging van de kosten? Kan de Minister garanderen dat het hier gaat om een eenmalige ophoging? Zo nee, waarom niet? De leden van de fractie van de VVD willen het in dit verband sowieso alleen maar hebben over een eenmalige kostenstijging. Voor deze leden is het belangrijk dat er zicht komt op een goed en efficiënt toezicht én lage(re) toezichtkosten van DNB, zeker nu de bankenunie van start is gegaan. Hoe gaat de Minister ervoor zorgen dat de toezichtkosten op termijn omlaag kunnen?

De Minister geeft aan dat voor extra kostenstijgingen in het kader van het toezicht expliciet toestemming nodig is. Vraagt de Minister met deze brief toestemming voor een eenmalige verhoging? Of vraagt de Minister met deze brief toestemming voor een structurele verhoging? Gaat het om stilzwijgende instemming? Hoe kijkt de Minister hier tegenaan?

In het kader van het Europees toezicht gaat de ECB in 2015 ook kosten in rekening brengen bij de onder ECB-toezicht staande banken. In principe vinden de leden van de fractie van de VVD het logisch dat het geheel zo veel mogelijk «kostenneutraal» zou kunnen worden doorgevoerd, namelijk dat de toezichtkosten die nu gemaakt worden door de ECB in mindering komen op de toezichtkosten van DNB. In hoeverre is dit mogelijk? Is dit wel zo veel mogelijk het streven van de Minister? Zo nee, waarom niet?

De Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) constateert dat de toezichtkosten voor banken enorm toenemen door de komst van het SSM. Hoeveel nemen de toezichtkosten toe? Welk bedrag moeten de Nederlandse banken betalen aan het ECB-toezicht in 2015? De leden van de fractie van de VVD vinden het een goede zaak dat DNB in de loop van 2015 in SSM-verband zal kijken naar waar efficiency valt te behalen om de

toezichtkosten zo beperkt mogelijk te houden en is benieuwd naar de uitkomsten van de analyse. Wanneer is hierover meer duidelijkheid? Hoe en wanneer wordt de Tweede Kamer hierover geïnformeerd?

Uit internationale vergelijkingen van de ECB blijkt dat Nederland zich op dit moment in de achterhoede bevindt met betrekking tot beschikbare, directe toezichtcapaciteit. Dat wil wat de leden van de VVD-fractie betreft niet zeggen dat Nederland te weinig capaciteit heeft, maar kan juist ook betekenen dat andere landen te veel capaciteit inzetten en daar wellicht efficiënter en effectiever kan worden gewerkt. DNB constateert immers ook dat de ECB veel uiteenlopende en gedetailleerde verzoeken doet. De leden van de fractie van de VVD hebben zorgen over het in de hand houden van de toezichtkosten op Europees niveau. Daar zit geen prikkel in om de kosten laag te houden. Wat doet de Minister op Europees niveau voor redelijke toezichtkosten, redelijke nalevingskosten, een gematigde stijging van de toezichtkosten in de toekomst en prikkels tot kostenbeheersing?

DNB constateert uit een eerste analyse dat de groei van de rapportagelast met ongeveer 250% toeneemt, een enorme toename. Wat doet de Minister op Europees niveau om de rapportagelast te beperken en tot normale proporties terug te brengen? In hoeverre zijn al deze rapportages nuttig, noodzakelijk en efficiënt en effectief? Wie houdt daar op Europees niveau toezicht op?

Het Kostenkader 2015 voor de AFM is aangepast vanwege een in 2012 afgesproken mutatie in het takenpakket vanwege de EMIR-verordening. Waarom kan deze extra taak niet (alsnog) opgevangen worden binnen de bestaande budgetten voor de AFM? In hoeverre is er gekeken naar waar elders bezuinigd kan worden, er efficiënter gewerkt kan worden en kosten kunnen worden verminderd? Waarom zijn daarvoor geen mogelijkheden bij de AFM?

De leden van de VVD-fractie lezen dat de begroting van de AFM voor 2015, ondanks voorgenomen accentverschuivingen, intensiveringen en een professionaliseringslag, binnen het kostenkader valt. Wat wordt hiermee bedoeld?

Waarom zijn de toezichtkosten voor het takenpakket van de AFM voor de AIFM-richtlijn uiteindelijk cumulatief hoger uitgevallen dan het bedrag dat in het wetsvoorstel nog was voorzien? Waarom lost de AFM dat niet binnen de eigen begroting op?

Het adviserend panel over de conceptbegroting van de AFM heeft geadviseerd om transparanter te rapporteren over de activiteiten, resultaten en kosten. De AFM heeft aangegeven hier aandacht aan te zullen besteden. Dit lijkt wat mager en in de categorie «we nemen het mee». Wat gaat de AFM precies doen?

De AFM is verder bezig met een professionalisering van de interne organisatie. Is hieraan ook een percentage bezuiniging gekoppeld, dat dan weer kan leiden tot lagere toezichtkosten? Zo ja, hoeveel? Zo nee, waarom niet?

DNB heeft een inhoudelijke brief en onderbouwing gestuurd aan het Ministerie van Financiën over het Kostenkader 2015. Is de Minister bereid om de AFM te vragen om in de toekomst een vergelijkbare brief te sturen over het Kostenkader? Zo nee, waarom niet?

De Commissie Financiële Dienstverlening (CFD) maakt zich, net als de leden van de VVD-fractie, zorgen over de stijging van de toezichtkosten en heeft een brief gestuurd aan de Kamercommissie Financiën over de toezichtkosten met daarin ook een aantal vragen.¹ Kan de Minister een reactie geven op deze brief en ook op de daarin gestelde vragen? Hoe zijn de kosten voor de financiële dienstverleners in de afgelopen jaren gestegen en wat is de voorspelde stijging voor de komende jaren?

Tot slot, bij de behandeling van de Wet bekostiging financieel toezicht (Wbft) is een motie aangenomen waarin de regering wordt verzocht ervoor te zorgen dat kleinere partijen meer worden ontzien bij het vaststellen van de nieuwe tarieven bij de uitwerking in de ministeriële regeling. Wanneer komt hierover meer duidelijkheid en wordt de Tweede Kamer hierover geïnformeerd?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdA

Met interesse hebben de leden van de PvdA-fractie kennisgenomen van de brief van de Minister inzake de kostenkaders 2015 voor de Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM). De leden van de PvdA-fractie hebben hierbij enkele vragen.

De leden van de PvdA-fractie begrijpen dat DNB extra kosten moet maken gerelateerd aan de invoering van het Europees banktoezicht. Begrijpen de leden van de PvdA-fractie goed dat deze extra kosten van 5 miljoen euro eenmalig zijn? Betekent dit dat het kostenkader voor 2016 automatisch weer verlaagd zal worden, of is daar een apart besluit voor nodig? Betekent dit dat de intensiteit van het toezicht vanaf 2016 weer op hetzelfde niveau ligt als voor de invoering van het banktoezicht?

Op dit moment is het wetsvoorstel Kredietunies in behandeling in de Tweede Kamer. Naar verwachting zal deze wet van kracht worden gedurende 2015. In hoeverre is reeds rekening gehouden met de kosten voor toezicht op kredietunies?

In hoeverre is in het Kostenkader AFM rekening gehouden met de verhoogde toezichtintensiteit op accountants?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de SP

De leden van de SP-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief van DNB inzake het aanvullende budget voor 2015 voor het SSM en de kabinetsbrief over het kostenkader van DNB en AFM voor 2015. De leden hebben enkele vragen over deze stukken.

In de brief van DNB lezen de leden van de SP-fractie dat de nieuwe taken die DNB moet uitvoeren tot extra druk binnen de organisatie hebben geleid. Deze extra druk mag er in de ogen van de leden van de SP-fractie niet toe leiden dat andere taken daardoor minder goed uitgevoerd kunnen worden. De leden vragen de Minister of hij deze mening onderschrijft, en vragen de Minister voorts hoe hij hierop toe gaat zien.

DNB geeft aan dat er binnen de beschikbare directe toezichtscapaciteit een verschuiving heeft plaatsgevonden naar banken, ten koste van bestaande capaciteit thematisch toezicht en specifieke expertises en toezicht op andere sectoren. Kan de Minister aangeven welk effect dit heeft op het thematisch toezicht en op welke specifieke expertises wordt bezuinigd? Kan hij tevens voor elk van de genoemde sectoren aangeven

¹ <http://amweb.nl/branche-724322/cfd-wil-kamerdebat-over-stijgende-toezichtkosten>.

hoe men tot het besluit is gekomen dat het toezicht op die sectoren ook wel met minder geld aankan? Wordt de bezuiniging evenredig verdeeld over het toezicht op andere sectoren? Hoe gaat de bezuiniging op het toezicht op andere sectoren plaatsvinden? De leden van de fractie van de SP maken zich zorgen dat de kwaliteit van het toezicht op deze sectoren in het gedrang kan komen. Het betreft namelijk juist sectoren die op basis van recente ontwikkelingen extra aandacht behoeven.

In hoeverre gaat het werk van de afdeling on-site toezicht verschillen van het reeds bestaande toezicht? Werden er niet al ter plaatse diepgravende onderzoeken uitgevoerd? Waren ze onvoldoende diepgravend? Krijgen de nieuwe onderzoeken het karakter van de onderzoeken voor de comprehensive assessment? Welke activiteiten met betrekking tot het on-site toezicht waren in andere landen wel gebruikelijk, maar in Nederland niet?

Kan de Minister toelichten welke aanpassingen DNB moet doen om te kunnen voldoen aan de toegenomen eisen voor datakwaliteit en data-analyse? Welke data gaat DNB aan banken vragen die het voorheen niet vroeg?

Kan de Minister aangeven op welke wijze de High Priority Institutions worden aangewezen en hoe daarover wordt gerapporteerd?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van het CDA

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de Minister over de kostenkaders voor AFM en DNB in 2015. Deze leden menen dat een scherpe blik op de kostenkaders voor DNB en AFM noodzakelijk is, ook nu financiële instellingen betalen voor het toezicht en niet meer de belastingbetaler. In dit kader maken deze leden van de mogelijkheid gebruik tot het stellen van enkele vragen.

De leden van de CDA-fractie lezen dat door toegenomen taken van DNB, het kostenkader voor DNB met netto € 5 miljoen wordt opgehoogd. Kan de Minister aangeven om welke taken dit precies gaat? Kan de Minister aangeven welke taken van DNB zijn afgestoten die eventueel tot een kostenbesparing zouden kunnen leiden? Is de Minister bereid nog eens scherp te kijken naar de taken van zowel AFM als DNB om te bezien of er geen dubbele of onnodige toezichttaken worden uitgevoerd die dus tot onnodige kosten leiden, zo vragen de leden van de CDA-fractie.

De leden van de CDA-fractie constateren dat werknemers van zowel DNB en AFM een voordeel genieten op hun hypotheek, een voordeel dat cumuleert tot enkele miljoenen en dat dit wordt opgebracht door de financiële instellingen. Deze leden vinden het volstrekt onwenselijk dat juist toezichthouders die een rol hebben in het normaliseren van de financiële sector een prikkel hebben om meer te lenen voor een hypotheek dan hen normaal gesproken op basis van hun salaris zou doen toekomen. Is de Minister bereid deze constructies, conform de ontwikkelingen in de rest van de financiële sector, zo spoedig mogelijk te (laten) beëindigen? Zo nee, waarom niet?

Voorts constateren de leden van de CDA-fractie dat de kosten voor het toezicht voor kleine financiële instellingen en adviesbureaus de afgelopen jaren onevenredig zijn toegenomen. Deelt de Minister dat zeker deze kleine instellingen niet met onevenredige kostenstijgingen voor toezicht geconfronteerd moeten worden terwijl het toezicht niet toeneemt? Zo nee, kan de Minister aangeven waarom een kostenstijging voor deze groep acceptabel is, terwijl het aantal (kleine) financiële adviesbureaus juist daalt?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PVV

De leden van de PVV-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de Minister over de kostenkaders DNB en AFM 2015. Naar aanleiding van deze brief brengen de leden van de PVV-fractie het volgende naar voren.

De leden van de PVV-fractie merken, evenals de Nederlandse Vereniging van Banken, op dat de toezichtkosten voor banken enorm zullen toenemen door de komst van het SSM. De leden van de PVV-fractie vragen op welke wijze DNB deze kosten zo veel mogelijk binnen de perken zal proberen te houden en vragen of de Minister DNB wil verzoeken dit te betrekken bij haar analyse die in de eerste helft van dit jaar gepresenteerd zal worden.

Daarnaast willen de leden van de PVV-fractie weten wat de negatieve gevolgen zijn van het gegeven dat de toezichtkosten voor banken enorm zullen toenemen door de komst van het SSM.

Verder merken de leden van de PVV-fractie op dat dit jaar de overheidsbijdrage voor het financieel toezicht is afgeschaft en de kosten volledig gedragen worden door de sector. Volgens de inzichten van de toezichthouders leidt dit er naar verwachting toe dat de meerkosten voor de banken uitkomen op ongeveer 10,1 miljoen euro voor DNB en 5,5 miljoen euro voor de AFM. De leden van de PVV-fractie willen weten of de bovengenoemde bedragen per bank inzichtelijk kunnen worden gemaakt. Kan hierbij per bank aangegeven worden hoe de verdeelsleutel tot stand is gekomen? Daarnaast willen de leden van de PVV-fractie weten of de Minister bereid is DNB te verzoeken dit nader uit werken in haar analyse. Zo nee, waarom niet?

Daarnaast zullen zeven banken die onder het directe toezicht van de ECB vallen, gezamenlijk eenmalig circa 47 miljoen euro betalen voor de kosten die DNB heeft gemaakt voor de reeds uitgevoerde *comprehensive assessment*. De leden van de PVV-fractie willen weten of het bovengenoemde bedrag per bank inzichtelijk kan worden gemaakt en hoe de verdeelsleutel tot stand is gekomen. Kunt u verder ook per bank aangeven hoe hoog de interne (1) en externe (2) kosten waren van de *comprehensive assessment*? De leden van de PVV-fractie willen tevens weten of de Minister bereid is DNB te verzoeken dit nader uit werken in haar analyse. Zo nee, waarom niet?

Voorts willen de leden van de PVV-fractie weten wie de kosten van de ECB betaalt. Hoe worden de toezichtkosten van de ECB doorberekend aan de banken die direct onder het toezicht van de ECB staan? Hoe staan deze kosten in verhouding met de toezichtkosten van DNB?

Tevens willen de leden van de PVV-fractie weten wat er precies in de kostenstructuur van DNB verandert, gezien het gegeven dat de ECB een groot deel van het werk van DNB uit handen neemt.

Ook willen de leden van de PVV-fractie weten of de Minister inzage kan geven in de toezichtkosten van bancaire instellingen. Wat betekent het SSM verder voor de totale toezichtkosten van de bancaire sector?